

**ՆՎԻՐՎՈՒՄ ՔԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՇԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԳԱՇԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ**

«ԽՈՍՏԱՆԱԿՄ ԵՎ ՈՒԽՏԵՄ»

«Քանզի հասել է քո լույսը,
և Տիրոջ փառքը քեզ վրա է ծագելու»:
(Եսայի Կ 1)

Ամենակալ Ասպծո անհուն ողորմությամբ երեք տարի առաջ Հայաստանյաց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու ընդհանրական Հայրապետության գահին բազմեց մի Շովապահ, Ով ժամանակի այս հավուածում կոչված է այնպիսի առաքելության, որով պայմանավորված է Հայոց Եկեղեցու գալիքը:

Այս նոր՝ երրորդ հազարամյակը մարդկության, մասնավորաբար ազգերի ու ժողովուրդների համար մի ազար ասպարեզ է, որ մուտք գործող ամնեն ոք նախնառաջ ինքն իր համար պետք է պարզի, թե արդյոք հավաքարի՞ն է մնում իր կերպին, թե՝ ոչ, որով էլ երրորդ հազարամյակում պիտի ճամփորդի կամ իբրև անդեմ ու անդիմագիծ մի ճամփորդ, կամ էլ իր ուրույն, դարավոր ու հարազար կերպի մեջ:

Անշուշփ, երբ ընդրությունը հանգում է առաջին դարբերակին, ապա այդպիսի ճանապարհորդի ուղին հարթ է ու ընդարձակ, առափ ուրախությամբ, հաճույքներով ու վայելքներով, որը, սակայն, «դեպի կորուստ է փանում» (Մաքր. Է 13): Իսկ երկրորդի պարագային՝ ճանապարհը նեղ է ու փշոփ, լեցուն արգելքներով, փորձություններով, գառապանքներով ու կորուստներով, և որը, այդուհանդերձ, «դրանում է դեպի լյանք» (Մաքր. Է 14):

Անապահի երկու ճանապարհ. մեկը՝ մահվան և խավարի, մյուսը՝ լյանքի ու լույսի: Ճանապարհներ, որոնց ընդրության առջև կանգնում են ինչպես անհապներ, այնպես և հավաքական անհապականություններ՝ ազգեր: Արդ, եթե անհարի պարագային ընդրությունը կախված է փվյալ անձից, ապա ազգերի դեպքում նրանց առաջնորդներից, թե՛ հոգևոր և թե՛ աշխարհիկ:

Գոհարանություն և փառաբանություն Ամենախնամ Տիրոջը, որ հայոց ազգը, Եկեղեցին Հայաստանյաց, հանձին իր հոգևոր առաջնորդ, Եպիսկոպոսապետ Ն. Ս. Օ. Ս. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, փակավին նոր հազարամյակի սեմին, նախապարփությունը դրվեց լյանքի ու լույսի ճանապարհին, որը նեղ է ու փշոփ, լեցուն արգելքներով, փորձություններով, գառապանքներով ու կորուստներով...: Նախապարփությունը դրվեց այս ճանապարհին, քանի որ Ամենայն Հայոց Հայրապետը ոգու մարդ է, քաջարի, իմաստուն ու խորագետ: Քանզի Նորին Սրբությունը խորապես ու աներկրա հավատում է, որ Բանն Ասպծո խոսքը (Մաքր. Է 14) անսուր է, և երբ իր հովանական առաջնորդությանն ու խնամքին հանձնված հայոց փոքր ածուին ուղղափորի այդ ճանապարհով, ապա Եկեղեցին Հայաստանյաց խսկապես կարժանանա այն պարզեներին, որոն-

ցով պարզեսագրումն ու պսակումը դարեր առաջ Տեր Աստված գեսիլքներով հայրենից ասդվածահաճն մեր սուրբ նախայց:

Ցնծա՛ և ուրախ լեր, Եկեղեցի Հայոց, որովհետք Տեր քեզ հեք է, և Աստված Խնձը է Իր ընդույք ու Օծական միջոցով քեզ առաջնորդում դեպի Ավելյաց Երկիր, դեպի դաշտար վայրեր և հանդարք ջրեր: Խնծա՛ և ուրախ լեր, դուսքը Վերին Սիոնի, «քանզի հասել է քո լուսը, և Տիրոջ փառքը քեզ վրա է ծագելու» (Եսայի Կ 1):

Տիրոջ անսահման ողորմությամբ Լուսավորչի գահին է բազմել մի Հայրապետ, Ով գիշերով խորհում ու գործում է ի պայծառություն և անսասանություն Առաքելական մեր Մայր Եկեղեցու, իսկ մենք, որ կոչված ենք լինելու մեր հոգևոր Տոր գինակիցները, մի խաղարապատ անկյուն ու խաղարակալ հոգի ենք փնտրում և բամբասանքով մեր հոգին սպանում: Եկեղեցու Քահանայապետքը Եկեղեցաշինություն է ծավալում, իսկ մենք մեր գայթակի վարքով և անդարբերությամբ խարիսում ու կործանում ենք «զհաւագոցն շինուածն»:

Ազգին Վեհափառ Հայուն Իր հորդորներով ու կանչով մեր Մայր Եկեղեցու հոգևոր Կածառի լուսն կամարների ներքո ժողովում է ուսումնագիտնեց և հավագավոր պատահի հայրույց, իսկ մենք մեր անխոհեմ խոսքով Եկեղեցիներից ի բաց ենք հալածում հոգով սովորակներին: Մեկը կառուցում է, մյուսը՝ քանդում, մեկը լուս ու հույս, մեր ու խնամք է սփոռում, մյուսը՝ խավար ու հուսահագություն, ապերություն ու անդարբերություն...

Խնկ հանուր հայության Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրը հորդորական ձայնում է ի լոր ամենքի, մանավանդ ի լոր հոգևոր սպասավորների՝ «Եկայք շինեսցոր...» և եկեր կառուցենք մեր ժողովորի հոգեշենքը, որպեսզի երրորդ հազարամյակում ազգս հայոց, Եկեղեցին Հայաստանյաց իր ուրույն, դարավոր ու հարազարդ կերպարին հավագարիմ այլևս հաղթական շարունակի իր երթը դեպի Երևանի Կրթայություն:

Արդ, որպես արձագանք մեր Հայրապետի «Եկայք շինեսցոր»-ի, եկեր փշրենք մեր սրբի սառնագույն անզամանությունը, հապարփությունը, վանենք մնացանից անհնազանությունն ու անդարբերությունը և խոնարհությամբ ու սիրով լծվենք հավագակերպման մերօրյա կենաց ու մահու, մեր վաղվա օրը, գալիքը հարթող սուրբ առաքելությանը, քանի որ ժամանակի այս հարվածում Աստծոն կամոք Հայրապետ է օծվել այն Անձը, Ով ի զորու է Իր ծաղկյալ գավազանով ի մեջ Եկեղեցվոյս հրաշագործելու: Սակայն ազգային-Եկեղեցական մեր կյանքի շրջադարձային ու վճռորշ ժամանակահարվածում Ամենայն Հայոց խոհեմազարդ ու խմասքուն Ն. Ս. Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետը կարիք ունի նվիրյալ ու անձնազոհ գինակիցների, որպեսզի, ինչպես Անարոնն ու Ովքը Մովսեսի (Ելք ԺԷ 12), այնպես էլ նրանք ներկա շինարար ու մեծագործ 132-րդ Կաթողիկոսի ձեռքերը բռնեն ու բարձր պահեն:

Միայն այսպես մենք հավագարիմ կմնանք մեր հարազար կերպին, միայն այսպես մենք կարող ենք հաղթահարել ամեն արգելք ու փորձություն, զերծ մնալ կորսպից ու փառապանքից, միայն այսպես կարող ենք երրորդ հազարամյակի ազար ասպարեզում մեր լուս հավաքը, մեր սրբազն ավանդություններն ու ավանդույթները, մեր ազգային արժեքներն ու ասդրվածներ հայրենին պահպանել:

Վեհափառ Հայրապետն Իր խմասքությամբ ու խորագիրությամբ, հավագարիմ ազգի դարավոր փորձառությանը, դանդաղ է շփապում, որպեսզի այն, ինչ Նա արարում ու կեր-

փում է, լինի մնայուն: Հաճախ թվում է, թե որսէ բան ուշացնում է, սակայն հետո կնևագործում է հենց ժամանակին:

Արդ, սթափիվենք, եղբայրներ, և շրապենք մեր բոլորանվեր ծառայությամբ մասնակից լինելու Նորին Սրբության հավաքագործությանը, որպեսզի չլինի այնպես, որ Տերը գուցե երբեք մեզ է չխնայի:

Թող Երկնավոր Տերը հավիրյանս ծաղկուն պահի մեր Նովվապետի գավազանը և ի բարին կարարի Նրա աստվածահանո բոլոր մբահացումներն ու ձեռաց գործերը:

Թող հավիրյան շնորհազարդ լինի Նորին Սրբության օջաвл Սուրբ Աջը, որպեսզի ազգովին միշտ վայելենք Հայրապետական հոգենորոգ օրինությունը:

Թող Ամենակեցույց Տեր Աստված մեր հոգևոր Նորը շնորհի կենաց արևշաբ օրեր, երկար դարիներ, որպեսզի վճռական այս ժամանակահարվածում Նորին Սրբությունը կարող լինի իր հաղթական ավարտին հասցնելու աստվածահանո այն առաքելությունը, որն սկզբնավորվեց երեք դարի առաջ, երբ ոգու մարդ, քաջարի, իմաստուն ու խորագետ Անձ՝ Սրբություն Սրբոց Մայր Տաճարի Ավագ Խորանում Սուրբ Սեղանի առջև ուխտեց. «...Խոսքանամ եւ ուխտեմ... առաջնորդել ազգիս Հայոց ըստ ուղղափառ վարդապետութեան Քրիստոսական կրօնից, ըստ մերոյս Եկեղեցոյ դաւանութեան եւ ըստ Հայրապետական կարգաց ու կանոնաց աստուածապաշտութեան, անսրերից եւ անխոդոր ընթանալով յամենայնի ընդ լուսաշահի հետո գնացից արժանածառանց յաջորդաց սրբոց առաքելոցն Թագեսի եւ Բարթողիմէոսի եւ սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի երկրորդ Լուսաւորչի զգուշաւոր պահպանութեամբ իրաւանց Մայր Վթոռոյս Հայաստանեացս»:

S. ԱՍՈՂԻԿ ՔԱԾԱՆԱ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ